

Saksbehandler	Telefon	Vår dato	Vår ref.	Arkivkode
Therese Sigurdson	77 64 22 05	11.09.2008 Deres dato 26.06.2008	2008/3299 - 2 Deres ref.	430

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Troms vedrørende endringer i viltloven og rovviltforskriften – nødverge, bruk av åte.

Viser til Miljøverndepartementets forslag til endringer i viltloven og rovviltforskriften, sendt på høring til høringsinstansene 26.06.08. Viser videre til e-post korrespondanse 28.08.08 med Solveig Paulsen i MD vedrørende utsettelse av høringsfrist til torsdag 11.09.08.

Generelle kommentarer

Fylkesmannen i Troms registrerer at Regjeringen vil at nødvergeparagrafen i viltloven skal presiseres for å klargjøre dyreeierens rett til å beskytte husdyr og hunder mot angrep. Samt at Stortingets energi- og miljøkomité har bedt om at det blir utredet om nødvergeretten også burde omfatte hund som direkte angripes av rovdyr.

Slik det fremgår av 2.2 Kort historikk, var den tidligere ordlyden i nødvergebestemmelsen utformet slik at det innebar en adgang til å felle vilt under fare for direkte angrep på bufe og tamrein. For å klargjøre rettstilstanden i nødvergeretten når rovvilt oppholdt seg i et område der bufe beitet, samt at Norge ratifiserte Bern konvensjonen ble bestemmelsen strammet inn til at vilt kan felles uten hensyn til fredning når felling må anses påkrevd for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på person, og at på samme måte kan eieren, eller noen som opptrer på eierens vegne, felle vilt under direkte angrep på bufe og tamrein. Felling av rovvilt kan altså skje i selvforsvar under direkte angrep på bufe og tamrein uten noen forutgående tillatelse slik bestemmelsen står i dag.

- Fylkesmannen i Troms er av den oppfatning av at nødvergebestemmelsen slik den fremstår i dag er klarere i forhold til rettstilstand og mer presis for å klargjøre dyreeierens rett til å beskytte husdyr mot angrep enn det foreliggende forslaget til endring. Vi savner videre en nærmere vurdering av den gamle ordlyden under i bestemmelsen jf. Innst. O. nr. 50 (1980-1981) mot det nye foreliggende forslaget. Fylkesmannen i Troms kan ikke se at det foreligger noen større ulikheter mellom disse ordlydene som vil medføre en presisering av bestemmelsen slik Regjeringen ønsker.

2.3 Felling av vilt til forsvar av bufe og tamrein utenfor innhegnet område.

I dagens bestemmelse gjøres det klart at felling bare kan skje hvis det foreligger en akutt situasjon der rovviltet jager eller angriper bufe. I punkt 2.3.2 vises det til svensk rett på dette

feltet, og Fylkesmannen i Troms ser mange likhetstrekk mellom den svenske retten og forslaget til endring av den norske viltloven og rovviltforskriften som er på høring.

I Sverige trådte bestemmelsen i kraft 1. mai 2007, og på grunn av dens omstridte innhold er gyldigheten satt til to år. Bestemmelsen bortfaller 1. mai 2009, med mindre regjeringen beslutter å videreføre den. Det er videre besluttet at 1. januar 2009 skal Naturvårdsverket, i samarbeid med politiet og påtalemyndighetene, starte en utredning der man ser på konsekvensene av bestemmelsen for rovdyrstammenes utvikling og rettshåndhevingen på området.

- Fylkesmannen i Troms mener at en eventuell lovendring i Norge bør avvendes til resultat fra denne nært forestående utredningen av konsekvenser for rovvilt og rettshåndgiving i Sverige er utredet.

2.3.3 Departementets forslag

For å redusere omfanget av rovviltskader på bufe og tamrein og som ett av flere tiltak, er departementet kommet til at nødvergebestemmelsen i viltloven bør liberaliseres.

- Fylkesmannen i Troms stiller spørsmål om en liberalisering av nødvergebestemmelsen i viltloven vil bidra til å redusere omfanget av rovviltskader på bufe og tamrein som ett av flere tiltak.
- Vi er videre enig i departementets vurdering av å gå tilbake til ordlyden under fare for direkte angrep er lite tilrådelig på bakgrunn av behovet for klargjøring av rettstilstanden i denne bestemmelsen samt Norges ratifisering av Bern konvensjonen.
- Videre bør det slik det er i dag skilles mellom forvaltning og nødverge, og da bør nødvergebestemmelsen være klarere enn foreliggende forslag. Vi har forståelse for at ordlyden i bestemmelsen må være i tråd med Bern konvensjonen, men vi ser det som uheldig å blande forvaltning og nødverge. Skal man først ta hensyn til forvaltningsmessige aspekt savner vi en vurdering av geografisk differensiert forvaltning i forhold til nødverge fordi geografisk differensiert forvaltning sammen med regionale bestandsmål står sentralt i dagens rovviltforvaltning.

Endring av bestemmelsen:

§ 11 tredje ledd endres til følgende:

Jerv og gaupe kan felles av eieren, eller noen som opptrer på eierens vegne, for å fjerne en aktuell og betydelig fare for skade på bufe eller tamrein når det er sannsynlighetsovervekt for at angrep vil finne sted og det ikke er mulig å avverge faren på annen rimelig måte. [Bjørn kan felles på samme vilkår, dersom det nasjonale/regionale bestandsmålet for bjørn er nådd]

- Fylkesmannen i Troms er av den oppfatning av at denne endringen av bestemmelsen ikke samsvarer med Regjeringens ønske om at nødvergeparagrafen i viltloven skal presiseres for å klargjøre dyreeierens rett til å beskytte husdyr og hunder mot angrep. Fylkesmannen i Troms mener bestemmelsen ligner mye på bestemmelsen som ble endret i 1994 "fare for angrep" og at det vil være vanskelig å frembringe bevisførsel for sannsynlighetsovervekt for at angrep vil finne sted og at det ikke er mulig å avverge faren på annen rimelig måte.
- I forslag til endring av bestemmelsen ser vi at det skilles mellom arter og at det vil være en ordlyd for gaupe og jerv og en annen for ulv. I forhold til forslaget om at bjørn kan

felles på samme vilkår, dersom det nasjonale/regionale bestandsmålet for bjørn er nådd kan oppfattes som ytterligere uoversiktlig i forhold til tydelighet og forutsigbarhet i forhold til nødvergebestemmelsen.

- Fylkesmannen i Troms er av en oppfatning av at geografisk differensiert forvaltning, i større grad enn oppnåelse av regionalt bestandsmål, bør legges til grunn hvis man ønsker en forvaltningsbasert nødvergebestemmelse.
- Fylkesmannen i Troms registrerer at man ønsker en større liberalisering av nødvergebestemmelsen. Vi kan ikke se at ordlyden i foreliggende forslag klargjør dyreeierens rett til å beskytte husdyr og hunder mot angrep. Vi stiller videre spørsmål om rettstilstanden i den nye ordlyden avklarende.

2.6 Hund

- Fylkesmannen i Troms støtter Direktoratet og departementets forslag om at ordlyden i dagens nødvergebestemmelse ikke bør utvides til å generelt omfatte hund som angripes av vilt.

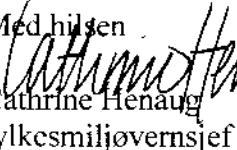
2.7 Administrative og økonomiske konsekvenser

Fylkesmannen er av den formening av at en endring av bestemmelsen i § 11 trolig vil medføre større administrative og samfunnsøkonomiske konsekvenser på bakgrunn av bestemmelsens uklare rettsoppfatning, økte antall politisaker, samt økt administrasjon i forhold til om det nasjonale eller regionale bestandsmålet er nådd.

3. Bruk av åte

3.6. Forslag til endring i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet (viltloven)

- Fylkesmannen i Troms støtter forslaget til endring av § 26.

Med hilsen

Cathrine Henaug
fylkesmiljøvernssjef

Therese Sigurdson
kst fagsjef